

Vuosikertomus 2012

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan perusta

Keski-Suomen Liikunnan toiminta-ajatus

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatuksena on keskisuomalaisten hyvinvoinnin tukeminen liikunnan ja urheilun avulla

1. tuottamalla jäsenjärjestöille niiden haluamia ja tarvitsemia laadukkaita palveluja
2. tukemalla keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun edistämiseen tähtäviä kehittämishankkeita
3. kehittämällä erityisesti lasten ja nuorten liikunnan tasapuolisia edellytyksiä ja harrasteliikunnan eri muotojen mahdollisuuksia
4. toimimalla jäsenjärjestöjensä ja muiden intressiryhmien yhteistyön verkkonkutojana.

Arvot

Maakunnallisuus

Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys. Liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunnolle, maakuntahengelle ja kehittymiselle.

Positiivisuus Keskiläisillä on positiivinen ja avoin asenne ihmisiä, asioita ja ilmiöitä kohtaan.

Inhimillisyys KesLin toiminta perustuu vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Olemme vastuuntuntoisia, rehellisiä ja suvaitsevaisia. Kunnioitamme jokaista omana itsenään.

Laadukkuus KesLin toiminta on eettisesti kestävä, asiakaslähtöistä ja tavoitteellista. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti suunnittelemalla, toteuttamalla suunnitelmia sekä arvioimalla toteutusta saamamme palautteen ja tavoitteiden pohjalta.

Vaikuttavuus Olemme ennakkoluulottomia, laajakatseisia ja yhteistyökykyisiä. Keski-Suomen Liikunta on merkittävä alueellisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja toiminnallamme on myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Strategia

”Vahva kansalaistoiminta – liikkumattomat liikkeelle”

1. Tuetaan liikunnan ja urheilun saralla yhteisöllisyyden vahvistumista Keski-Suomessa.

-> Yhteisöllisyyden vahvistaminen

2. KesLin toiminnassa näkyy seurojen tukeminen ja seuranäkökulman huomioonottaminen läpäisevänä periaatteena, mikä vaikuttaa myös resurssien kohdentamiseen sekä palvelujen priorisointiin.

-> Liikunnan kansalaistoiminnan tukeminen

3. Vakiinnutetaan nykyiset toimialat (lapset sekä nuoret, aikuiset ja seuratoiminta) toiminnan sisältöinä ja vahvistetaan näiden kosketuspintoja maakunnan seurojen sekä muiden liikuntatoimijoiden suuntaan.

-> Lasten ja nuorten liikunnan sekä aikuisten liikunnan kehittäminen

4. Vakiinnutetaan ja vahvistetaan KesLin toiminta ja asema maakunnallisena toimijana.

-> KesLin aseman vahvistaminen

Vuosi 2012

Vuosi 2012 jää historiaan uuden liikuntajärjestö Valon perustamiseen valmistautumisena. Aluejärjestön näkökulmasta olemme tehneet valinnan, jossa tuemme kaikella mahdollisella tavalla uuden järjestön toiminnan käynnistämistä. Yhdessä SLU:n kanssa alueet ovat valmistelleet yhteistä johtamisjärjestelmää, jossa kirkastuu yhteinen tekeminen ja yhteiset sisällölliset painopistealueet. Johtamisjärjestelmän tavoitteena on saada lisää selkeyttä ja vaikuttavuutta paikallisen toiminnan tukemiseen. Yhteisen johtamisjärjestelmän keskeisimmät sisällöt tulevat olemaan seuratoiminnan tuki ja kehittäminen, uudistuneen valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen lanseeraaminen, Liikkuva Koulu –yhteistyö sekä liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Keski-Suomen Liikunnan toiminta on noudattanut vuodesta 2006 lähtien strategiaa ”vahva kansalaispoiminta – liikkumattomat liikkeelle”. Keskeisessä asemassa ovat jäsenpalvelut seuroille sekä aikuisten, nuorten ja lasten liikuttaminen. Strategian muuttamiseen ei ole nähty tarvetta, ei myöskään vuonna 2012.

Keski-Suomen Liikunnan pitkäaikainen tavoite on olla maakunnan liikunnan suunnannäyttävä ja tunnustettu toimija. Toteutimme Keski-Suomen Liiton osittaisella tuella Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategian, jota on tarkoitus jalkauttaa vuonna 2013. Mukana strategian tekemisessä oli keskeisiä liikunta- ja urheilutahoja aina valtakunnan tasoa myöten. Strategian pohjalta käynnistyi Jyväskylän Ammattikorkeakoulun hallinnoimana ”Keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun rakenneselvitys” –hanke, jossa ovat mukana myös Keski-Suomen Liikunta, Jyväskylän yliopisto sekä KIHU.

Tammikuun lopulla Keski-Suomen Urheilujuhlassa palkitsimme jälleen maakunnan parhaita urheilijoita, valmentajia, seuratoimijoita ja liikkujia täydessä Aalto-salissa Jyväskylässä.

Toisen päätapahtumamme, Finlandia Marathonin pääpaikka oli jälleen Kuokkanen Graniitissa. Yhteistyö Jyväskylän Kenttäurheilijoiden kanssa toimii edelleen hyvin. Tapahtuma on vakiinnuttanut paikkansa keskisuomalaisen aikuisliikunnan kohokohtana, johon tullaan ympäri Suomea. Mukana on myös nuorten sarjat kannustamassa nuoria aikuisia liikkumaan. Osallistujia tapahtumassa oli kaiken kaikkiaan n. 2.800 juoksijaa.

Vuoden 2012 leiri järjestettiin Petäjävedellä 4.-8.6. Leirillä lapset pääsivät kokeilemaan useita liikuntalajeja, joista osa oli varmasti monelle leiriläiselle ensikosketus kyseiseen lajiin. Leiri saa vuosittain paljon positiivista palautetta, koska lajikokeilut ovat rakennettu matalalla kynnyksellä niin, että aikaisempaa urheiluseurataustaa ei lapsilla tarvitse olla. Leirille osallistui n. 200 lasta.

Keski-Suomen Liikunnan talouden rakenne muodostuu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksesta sekä muusta toiminnasta, mm. koulutuksista, tapahtumista ja kehittämisavustuksista. Talous on vakaalla pohjalla, vaikka vuosi 2012 jäikin hieman miinusmerkkiseksi.

Keski-Suomen Liikunta tekee liikunnan kehittämistyötä yhteistyössä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Lasten ja nuorten liikunnan yhteistyötahona oli Nuori Suomi ry ja aikuisten liikunnan yhteistyötahona KKI-ohjelma sekä Suomen Kuntoliikuntaliitto. Seuratoimintaa kehitettiin yhteistyössä SLU:n kanssa.

Keski-Suomen Liikunta tekee maakunnallista yhteistyötä maakunnan lajiliittojen, seurojen, kuntien, Keski-Suomen Liiton, Keski-Suomen Urheiluakatemian, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n sekä Keski-Suomen Kylät ry:n kanssa. Pääyhteistyökumppanit ovat Keskimaa ja Keski-Suomen Osuuspankki.

Petri Lehtoranta
aluejohtaja

1. Hallinto

Tavoite

Hyvällä hallinnolla varmistetaan strategian toteutuminen sekä turvataan varsinaisen toiminnan edellytykset.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta toteuttaa vuosisuunnittelujärjestelmää, jolla varmistetaan yhteinen suunnittelu ja toiminnan seuranta. Toiminta- ja taloussuunnitelma tehtiin syksyn aikana. Suunnitelma rakennettiin henkilöstön ja hallituksen yhteisenä suunnittelupäivänä toukokuussa, jolloin päätettiin yleiset strategiset linjaukset edellisen vuoden arvioinnin pohjalta. Suunnittelupäivän jälkeen henkilöstö työsti suunnitelmaa toimialoittain. Vuoden 2012 toimintasuunnitelma vahvistettiin syyskokouksessa marraskuussa.

Keski-Suomen Liikunnalla on vuosittain maaliskuussa tarkistettava toimintakäsikirja, joka kuvaa senhetkisen toiminnan. KesLin toimintaa arvioidaan myös vuosikertomuksessa, joka laaditaan toimialakohtaisesti helmimaaliskuussa ja hyväksytään kevätkokouksessa. KesLin toimintaa ja taloutta seurataan hallituksen kokouksissa kuukausittain. Keski-Suomen Liikunnan hallitus ja toimisto kokoontui 24. elokuuta Keski-Suomen Liiton tiloihin pohtimaan järjestön toimintaa, suuntaviivoja ja valitsemaan painopisteitä sekä suunnittelemaan järjestön kehittämistä.

KesLi tukee hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta joko sitä itse järjestämällä tai tukemalla kouluttautumista ulkopuolisissa koulutuksissa. Henkilökuntaa on myös vuosittain kannustettu liikkumaan yhteisillä liikuntapäivillä sekä osallistumalla liikunnan harrastamiseen liittyviin kustannuksiin. Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja käy henkilökohtaiset kehittämiskeskustelut henkilöstön kanssa huhtikuussa. Keskustelujen tavoitteena on varmistaa henkilöstön jaksamiseen sekä henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseen liittyvät asiat

1.1 Yhdistyksen viralliset kokoukset

Kevätkokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n kevätkokous pidettiin 7.5. Jyväskylässä Keski-Suomen Liiton tiloissa. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina kuusi jäsenjärjestöä: Äänekosken Huima ry, TUL:n Keski-Suomen piiri ry, Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri ry, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, Swimming Jyväskylä ry ja Jyväskylän Kunto- ja Luontoliikkujat ry.

Puheenjohtajana toimi Anneli Puskala ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2011 vuosikertomus ja tilinpäätös sekä valittiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan hallituksen henkilövalintoja vuodelle 2013.

Ehdollepanotoimikunnan kokoonpano:

Tapani Paasu, Anneli Puskala, Heikki Mäkinen, Olli Ristaniemi ja Petri Lehtoranta.

Syyskokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 28.11. Ravintola Hurrikanissa Jyväskylässä. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina kuusi jäsenjärjestöä: TUL:n Keski-Suomen piiri ry, Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri ry, Saarijärven Pullistus ry, Jyväskylän Toverit ry, Korpilahden Urheiluautoilijat ry ja Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta. Puheenjohtajana toimi Anneli Puskala ja sihteerinä Petri

Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2013 toiminta- ja taloussuunnitelma sekä päätettiin hallituksen henkilövalinnoista vuodelle 2013.

1.2 Hallitus

Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitus kokoontui viisi kertaa. Puheenjohtajana toimi Olli Ristaniemi. Varapuheenjohtajat olivat Petri Hagman ja Teija Liukkaala. Hallituksen kokouksissa toimi esittelijänä sekä sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Hallituksen jäsenet ja heidän osallistumisensa kokouksiin:

Olli Ristaniemi, puheenjohtaja	5/5			
Petri Hagman, varapuheenjohtaja	5/5			
Teija Liukkaala, varapuheenjohtaja	4/5			
Tapio Mäki	2/5	varajäsen	Anna-Leena Sahindal	2
Anne Salminen	3/5	varajäsen	Mari Sivill	0
Terhi Kettunen	3/5	varajäsen	Minna Koivisto	1
Jarmo Kivikunnas	2/5	varajäsen	Auli Pitkänen	1
Raimo Pärnänen	5/5	varajäsen	Petri Kuntsi	0
Ulla Peuhkurinen	5/5	varajäsen	Matti Pöppönen	0

Tilintarkastajat:

Martti Olli HTM (varalla Eija Honkanen, HTM)

Reijo Korpela KHT (varalla Seppo Lindholm JHTT, HTM) ja

1.3 Jäsenjärjestöt (142)

Urheiluseurat (117):

Alhon Aki ry	Jyväskylän Hockey Cats ry	Jyvässeudun Painiässät ry
Alppiihittoseura Himoski ry	Jyväskylän Kenttärheilijat ry	Jyvässeudun Työttömät ry
Alvajärven ryhti	Jyväskylän Kiri ry	Jämsän Kiekko-Sudet ry
Capoeira Boa Vontade JKL ry	Jyväskylän Kunto- ja	Jämsän Retki-Veikot ry
Diskos93 Juniorit ry	Luontoliikkujat ry	Kaipolan Naisvoimistelijat ry
FC Saarijärvi ry	Jyväskylän Laskuvarjokerho ry	Kannonkosken Kiho ry
FC Vaajakoski ry	Jyväskylän Latu ry	KEJUBO ry
Floorball Club Dux ry	Jyväskylän Lohi ry	Kensu ry
Grainville Line Dancers ry	Jyväskylän Naisvoimistelijat ry	Keurusjumppa ry
Haapamäen Urheilijat ry	Jyväskylän Pallokerho ry	Keuruun Kisailijat ry
Hankasalmen Hanka ry	Jyväskylän Pyöräilyseura ry	Keuruun Naisvoimistelijat ry
Happee ry	Jyväskylän Rugby Club ry	Keuruun Pallo ry
Harjun Urheilijat -82 ry	Jyväskylän Seudun Palloseura ry	Keski-Suomen Konepyöräseura ry
HoNsU Juniorit ry	Jyväskylän Shorinji Kempo ry	Keski-Suomen Moottorikerho ry
Huhtasuon Hiihto 2000 ry	Jyväskylän Taitoluisteluseura ry	Killerin Liikunta ry
Huki Jyväskylä ry	Jyväskylän Tanssi- ja	Konneveden Urheilijat ry
ISON Tanhuujat ry	Naisvoimisteluseura ry	Korpilahden Urheiluautoilijat ry
Jigotai ry	Jyväskylän Tennisseura ry	Kyyjärven Kyky ry
JJK Juniorit ry	Jyväskylän Toverit ry	Laukaan Moottorimiehet ry
JJK Jyväskylä ry	Jyväskylän Valo ry	Laukaan Urheilijat ry
JYP Juniorit ry	Jyväskylän Voimistelijat ry	Laukaan Shukokai Karate ry
Jyväskylän Agility Team ry	Jyväslentis ry	Lentopalloseura Homenokat ry
	Jyvässeudun Kiekko ry	Leppäveden Leppä ry

Lievestuoreen Kisa ry
Los Bastardos ry
Meloilola ry
Mukwan Jyväskylä ry
Multian Naisvoimistelijat ry
Muuramen Lentopallo ry
Muuramen Rasti ry
Muuramen Syke ry
Muuramen Yritys ry
Muurasjärven Murto ry
O2-Jyväskylä ry
Palokan Naisvoimistelijat ry
Palokan Pyry ry
Palokan Riento ry
Parkour Oppimiskeskus ry
Pihlputaan Tuisku ry
Ploki ry
Pohjois-Päijänteiden Pursiseura ry
Putkilahden Ketterä ry
Pylkönmäen Yrittävä ry
Pöytävuoren Peikot ry
Rautpohjan Moottorikerho ry
Riihivuoren Hiihtokoulu yhdistys ry
Saarijärven Naisvoimistelijat ry
Saarijärven NMKY ry
Saarijärven Pullistus ry
Saarijärven Tennis ry
Suunta Jyväskylä ry
Seitsemän Hunnun Tanssi ry
Swimming Jyväskylä ry
Tammijärven Tammi ry
Tanssiurheiluseura Break ry

Tanssiurheiluseura Tepika ry
Team LKP ry
Tikkakosken Pallo ry
Tikkakosken Suunistajat ry
Tikkakosken Tikka ry
Tikkakosken Voimistelu- ja Liikuntaseura ry
Trio-Juniorit ry
Uuraisten Urheilijat ry
Vaajakosken Kuuhu ry
Vaajakosken Pelikaanit ry
Vihtavuoren Pamaus ry
Viitasaaren Naisvoimistelijat ry
Viitasaaren Suunta ry
V- ja U-seura Urho ry
V-, U- ja Raittiusseura Flanelis ry
Äänekosken Huima ry
Äänekosken Liikuntaseura ry
Äänekosken Urheilijat ry

Opiskelijajärjestöt (3)

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ry
Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden liikuntaseura KOOLS ry

Maakunnalliset yhdistykset (10)

SPL:n Keski-Suomen piiri ry
TUL:n Keski-Suomen piiri ry

Hengitysliitto ry
Keski-Suomen Hiihto ry
Keski-Suomen Kylät ry
Keski-Suomen Pesis ry
Keski-Suomen Suunnistus ry
Keski-Suomen Yleisurheilu ry
Keski-Suomen Yleisurheilun tukisäätiö
Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri ry

Valtakunnalliset lajiliitot (12)

AKK-Motorsport ry
Suomen Ampumaurheiluliitto ry
Suomen Avantouintiiliitto ry
Suomen Jääkiekkoliitto ry
Suomen Koripalloliitto
Suomen Kuntoliikuntaliitto ry
Suomen Lentopalloliitto ry
Suomen Pesäpalloliitto ry
Suomen Ratsastajain Liitto ry
Suomen Salibandyliitto ry
Suomen Taitoluisteluliitto
Suomen Tennisliitto ry

1.4 Henkilöstö

Vakituiset työntekijät:

Petri Lehtoranta aluejohtaja	01.01. - 31.12.
Jouni Vatanen lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Hilkka Kaipainen taloussihteeri	01.01. - 31.12.
Laura Härkönen seurakehittäjä	01.01. - 31.12.
Mira Autio toimistos sihteeri	01.01. - 31.12.
Jyrki Saarela, aikuisliikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.

Määräaikaiset työntekijät:

Laura Nuutinen, toimistos sihteeri	01.01. - 31.12.
Johanna Manninen, projektikoordinaattori	01.01. - 31.05.

Työharjoittelijat:

Tytti Alho	(15 op)	18.01. – 30.04.
Jarmo Korhonen	(2 kk)	09.01. – 31.05.
Elina Holttinen	(15 op)	15.01. – 30.09.
Krista Pitkänen	(15 op)	15.01 – 31.05.

1.5 Toimiston jäsenpalvelut

Eri lajiliittojen kanssa on tehty vuosittaisia jäsenpalvelusopimuksia. Keski-Suomen Hiihdon, Keski-Suomen Yleisurheilun ja Keski-Suomen Suunnistuksen kanssa tehdyt sopimukset sisältävät laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon ja tilinpäätöksen, sekä toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikeväilyksen sekä lajipostitukset.

Näiden lisäksi on tehty SPL:n Keski-Suomen piirin, Keski-Suomen Pesiksen, Jyväskylän Hockey Catsin, Jyvässeudun Paini-Ässien, Palokan Pyryn, Pohjois- Päijänteen Pursiseuran, Jyväskylän Kenttärheilijöiden, HoNSU Junioreiden ja JYP Junioreiden kirjanpito ja tilinpäätös.

Seuroille on välitetty lajiliittojen kilpailumateriaalia, sääntöjä, jne. Autamme jäsenseuroja tiedotuksessa, esimerkiksi nettisivuillamme ja sähköpostitse. Toimistolta on saanut apua myös mm. yhdistysrekisteri- ja ansiomerkkiasioissa.

Keittiön kokoustila on ollut jäsenseurojen käytettävissä. Käytössä on myös kokoustila Potku.

Toimistosihteerin tehtäviä ovat hoitaneet Mira Autio ja Laura Nuutinen. Lauran työtehtävistä puolet koostuu SPL:n Keski-Suomen piirin toimistosihteerin töistä. Taloushallinnosta on vastannut Hilikka Kaipainen.

Sporttisaitti-ohjelma on ollut käytössä ja siihen on annettu koulutusta ja ohjausta tarvittaessa. Loppuvuodesta Sporttisaitin kouluttajana toimii Laura Nuutinen. Koulutusrekisterin ja TERLI-kirjaston ylläpitoa jatkettiin.

KesLin toimisto sijaitsee Jyväskylässä, Synergia-areenan toimistosiivessä, 2. kerros, osoitteessa Rautpohjankatu 10, 40700 Jyväskylä.

Internet: www.kesli.fi

Sähköposti: toimisto@kesli.fi

Facebook: [facebook.com/keskisuomenliikunta](https://www.facebook.com/keskisuomenliikunta)

Puhelin: 050 381 3820

Telefax: 014 621 010

2. Edunvalvonta

Tavoite

Edunvalvonnalla edistetään keskisuomalaisten urheilujärjestöjen arvostusta ja toimintaedellytyksiä sekä pyritään vaikuttamaan liikuntakulttuurin yleiseen kehitykseen maakunnassa.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta toteuttaa edunvalvontatyötä tekemällä yhteistyötä merkittävien valtakunnallisten sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa joko jäsenyyden tai aktiivisen osallistumisen avulla. KesLi pyrkii vaikuttamaan maakunnallisiin hyvinvointipäätöksiin myös antamalla lausuntoja sekä toimimalla aktiivisesti päättäjien suuntaan erilaisten toimenpiteiden ja hankkeiden kautta.

Keski-Suomen Liikunta toteutti Keski-Suomen Liiton tukemana maakunnallisen liikunnan ja urheilun strategiatyön, jossa projektikoordinaattorina toimi Johanna Manninen.

Keski-Suomen Liikunnan edustaja on uuden aluehallintouudistuksen seurauksena syntyneessä Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvostossa jäsenenä. Syksyllä 2010 maakuntajohtaja nimitti myös maakunnallisen Liikunnan valmistelutyöryhmän, jonka tehtävänä on edistää maakunnallista liikunnan ja urheilun kehittämistyötä. Keski-Suomen Liikunnalla on edustus kyseisessä työryhmässä.

Keski-Suomen Liikunnan tärkeimmät valtakunnalliset yhteistyötahot olivat lajiliitot, Opetus- ja kulttuuriministeriö, SLU ry, Nuori Suomi ry, Kuntoliikuntaliitto ry sekä Likes (KKI-ohjelma). Maakunnalliset merkittävimmät yhteistyötahot ovat Keski-Suomen Liitto, kunnat, Keski-Suomen ELY-keskus, lajiliittojen piirit sekä paikallisesti urheiluseurat.

2.1. Verkostotoiminta

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, KYT

Keski-Suomen Liikunta on yksi osuuskunnan perustajista. Sen tehtävänä on tarjota keskisuomalaisille kolmannen sektorin toimijoille hankeneuvontaa sekä hallinnointia. Tämän lisäksi osuuskunta tarjoaa taloushallintopalveluja keskisuomalaisille järjestöille. Tavoitteena on lisätä keskisuomalaisten yhdistysten osaamista mm. hanketoiminnan avulla. Aluejohtaja Petri Lehtoranta kuuluu yhdistyksen hallitukseen.

Keski-Suomen Kylät ry

Keski-Suomen Kylät ry on kylien ja asukasyhdistysten yhteenliittymä. Yhdistys on perustettu 1997 Moxin kylällä Korpilahdella. Nykyisin Keski-Suomen Kylät vastaa 23 keskisuomalaisen kunnan kylä- ja asukasyhdistysten edunvalvonnasta, koulutuksista, kylärekisteristä ja neuvonnasta. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on Keski-Suomen Kylät ry:n hallituksen jäsen ja seurakehittäjä Laura Härkönen varajäsen.

Keski-Suomen Järjestöareena

Keski-Suomen Järjestöareena on Keski-Suomen järjestökentän yhteistoimintayhteisöjen puolueeton, autonominen ja rakenteeltaan kevyt verkostomainen yhteenliittymä. Järjestöareena nimeää ja kutsuu verkostoonsa keskisuomalaisia järjestökentän yhteistoimintayhteisöjä, jotka edustavat toimialaa tai muuta merkittävää ryhmittymää. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on Järjestöareenan jäsenedustaja.

Terveyden edistämisen foorumi

Terveyden edistämisen foorumi (TEF) on terveyden edistämisen verkosto, jonka tehtävänä on tiedon jakaminen ja yhteisten maakunnallisten terveyden edistämisen painopisteiden hakeminen. Foorumi kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa. Aikuisliikunnan kehittäjä Jyrki Saarela osallistui foorumin tapaamisiin.

Student Life

Student Life – hanke on Jyväskylän yliopiston käynnistämä hanke, jonka tavoitteena on kokonaisvaltainen opiskelijoiden hyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on kutsuttuna hankkeen hyvinvointityöryhmään.

3. Viestintä

3.1. Sisäinen viestintä

Tavoitteet:

- toimiston sisäisen tiedonkulun lisääminen
- asiakaspalvelun parantaminen
- yhteisöllisyyden lisääminen
- viestintä tukee päätöksentekoa

Toteutus:

- Henkilökunnan palavereita pidettiin viikoittain.
- Sisäistä viestintää kehitettiin hallituksen ja toimiston yhteisillä suunnittelupäivillä

3.2. Ulkoinen viestintä

Tavoitteet:

- KesLin brandin vahvistaminen ja tunnettuuden lisääminen
- liikunnan mielikuvan monipuolistaminen
- KesLin palvelujen markkinointi

Toteutus:

- Jäsenkirje lähetettiin kaksi kertaa. Koulutuskirjettä lähetettiin n. kaksi kertaa kuukaudessa sähköpostin välityksellä.
- Internet-kotisivu, osoite: www.kesli.fi
- Facebook-sivusto: www.facebook.com/keskisuomenliikunta
- Sähköposti, puhelin, fax

Keski-Suomen Liikunnan internet-sivut on toteutettu Sporttisaitti-työkalulla. Internetissä ovat nyt erilaiset ilmoittautumis- ja palautelomakkeet. Vuonna 2012 tiedotettiin aktiivisesti sähköpostitse koulutuksista ja tapahtumista.

Suuri osa viestinnästä tapahtui sähköpostitse sekä postin välityksellä. Sähköposti, internet sekä facebook-sivustot todettiin erittäin hyväksi välineeksi koulutusten ja tapahtumien markkinoinnissa. Lisäksi hyödynnettiin myös julkisia tapahtumakalentereita koulutusten markkinoinnissa. KesLi rohkaisi ja koulutti myös jäsenjärjestöjään Sporttisaitin käyttöön.

4. Huomioimiset ja palkitsemiset

4.1. Vuoden 2012 keskisuomalaiset urheilijat

Vuoden urheilija:	Arttu Pihlainen
Vuoden vammaisurheilija:	Jani Tissari
Elämänura-palkinto:	Matti Pulli
Vuoden valmentaja:	Jyrki Aho, JYP
Vuoden joukkue:	JYP
Vuoden nuori urheilija:	Kristian Pulli, Kaipolan Vire ry
Vuoden seuratoimihenkilö:	Teemu Tenhunen, Jyväskylän Pyöräilyseura ry
Vuoden nuorisourheiluseura:	Saarijärven Pullistus ry
Vuoden lasten liikuttaja:	Jyväskylän Latu ry / Muumi-hiihtokoulut
Pohjola-palkinto:	Jyväskylän Naisvoimistelijat ry

4.2. Vuoden urheiluteot 2012 (lajiliittojen valinnat):

Golf (Suomen Golfliitto):	Hutungin sisäharjoittelutilan tekeminen ja sen käyttö seurojen yhteisvoimin (Laukaan Peurunka Golf, Jyvä-Golf ja Muuramen Golfseura)
Hiihto (Keski-Suomen Hiihto ry):	Petoteam -toiminta / Jämsänkosken Ilves
Jalkapallo (Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri ry):	JJK Jyväskylä ry
Lentopallo (Lentopalloliiton Keski-Suomen maakuntaj.):	Martti Karjalainen
Pesäpallo (Keski-Suomen Pesis):	Jyväskylän Kirin C-poikien SM-hopea
Salibandy (Suomen Salibandyliitto ry):	Happee A-nuoret
- Tunnustuspalkinto seuratyöstä:	Paula Jokinen
- Markkinointiteko:	Happeen Hirviteatteri
Uinti (Suomen Uimaliitto ry):	Ari-Pekka Liukkonen
Voimistelu (Suomen Voimisteluliitto, Sydän-Suomi):	Anita Meuronen
Veteraaniurheilija (Veteraaniurheiluliitto):	Yleisurheilun hallimaailmanmestaruuskilpailujen järjestäminen (JKL kaupunki ja JKU)
TUL Keski-Suomen piiri ry:	Äänekosken Huima / Peurunka Patikka

4.3. Vuoden 2012 liikuntateot kunnittain (kuntien valitsemina):

Hankasalmi:	Pyöräilymaaottelu / Reino Valkonen
Joutsa:	Joutsan Pommin Ensilumen Latu –hanke
Jyväskylä:	JYP – Juniorit: Kelkkalätkä- toiminnan järjestäminen
Jämsä:	Jämsänkosken Ilves ry/ vuonna 2000 syntyneiden joukkue ”oranssi”
Kannonkoski:	80-vuotias urheiluseura Kannonkosken Kiho
Karstula:	Tapani Sauranen, jalkapallotoiminnan kehittäminen
Keuruu:	Keuruun Naisvoimistelijat ry
Kinnula:	Kinnulan hiihtourheilun promoottori Aulis Hämäläinen
Kivijärvi:	Kansalaisopiston liikuntapiirien ohjaus / Mervi Kolehmainen
Konnevesi:	Konneveden Urheilijat kahvakuulajaosto
Kyyjärvi:	Alpo Viitala
Laukaa:	Keski-Suomen TE-keskus / Metso-reitin valaistuksen ja yhdysreittien rakentamisen tuki

Luhanka:	Martti Markkanen / Minitenniskerhot ja vuosikausien tenniksen parissa tehty työ
Multia:	liikunnanohjaaja Jouko Laine
Muurame:	Skeittipaikan kunnostusprojekti / Niina Koivuniemi ja Janne Laine
Petäjavesi:	Petäjaveden Purjeseura
Pihtipudas:	Paukun perhe / lasten ja nuorten liikuntakasvatustyö
Saarijärvi:	Saarijärven Pullistus, yleisurheilu-jaosto / Matti Messala
Toivakka:	Matti Ilmonen
Uurainen:	Reijo Länkinen
Viitasaari:	Lasten ja nuorten Eero-cup / Ansa Litendahl ja Teija Paananen
Äänekoski:	Suolahden Urhon järjestämät lasten yleisurheilun viikkokisat 4-12 – vuotiaille

4.4. Muut huomioimiset

17.1. Kalevi Häkä Häkkinen	Elämänura -palkinto Urheilugaalassa	onnitteluadressi
17.1. Kirsti Partanen	Urheiluvaikuttaja-palkinto Urheilugaalassa	onnitteluadressi
28.1. Erkki Kivivuori	hallituksesta poisjäänti	standaari
31.3. Pylkönmäen Yrittävä	100 v.	metsokukko nro 41
25.5. Reino Valkonen	eläkkeelle siirtyminen	metsokukko nro 42
30.6. Jarmo Kivikunnas	50v.	metsokukko nro 43
11.9. Hannu Tikkanen	aluejohtaja (Kainuu) 60v.	os. matkalahjakortti
6.10. JyPK	60v.	koulutusseteli
7.10. Äänekosken Urheilijat	80v.	standaari
28.10. Kannonkosken Kiho	80v.	koulutusseteli
15.12. Suunta Jyväskylä	100v.	standaari
17.12. Matti Kartila	aluejohtaja (Pohjois-Savo) eläkemuisto	os. matkalahjakortti
9.12. JNV	95 v	koulutusseteli

5. Lasten ja nuorten liikunta

Tavoite

Lasten ja nuorten liikunnan toimialan tavoitteena on lisätä keskisuomalaisten lasten ja nuorten liikunnan määrää sekä parantaa liikunnan laatua. Keski-Suomen Liikunta haluaa olla tasapuolisesti edistämässä lasten ja nuorten sekä kilpailu- että harrastepainotteista liikuntaa. Tavoitteeseen pyritään järjestämällä koulutusta, konsultointia ja liikuntatapahtumia sekä tekemällä viestintää. Lasten ja nuorten liikunnan kohderyhmiä ovat urheiluseurojen ohjaajat ja toimijat, koulujen opettajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä lasten vanhemmat, joita tavoitetaan mm. koulujen vanhempainilloissa.

5.1. Varhaiskasvatuksen liikunta

Vuoden 2012 aikana tehtiin laaja varhaiskasvatuksen kuntakierros, jossa kartoitettiin eri kuntien Äänekosken, Konneveden, Muuramen, Toivakan, Hankasalmen, Petäjaveden ja Uuraisten alle kouluikäisten liikunnan toteuttamistapoja ja toimenpiteitä. Kuntakierroksen aikana myös selvitettiin eri kuntien ja Keski-Suomen Liikunnan yhteistyömahdollisuuksia koulutusten järjestämisessä.

Vuoden 2012 aikana jatkettiin Jyväskylän kaupungin päivähoiton henkilöstölle järjestettäviä Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksia käytäntöön koulutuksia. Koulutustilaisuuksia oli 8 kpl ja

koulutuksen suoritti 164 varhaiskasvatuksen ammattilaista. Vuoden 2010 lopulla solmittuun koulutussopimukseen kuuluu vuosina 2011, 2012 ja 2013 yhteensä kolmenkymmenen (30) koulutustilaisuuden järjestäminen.

5.2. Urheiluseurojen valmentaja- ja ohjaajakoulutus

Jyväskylän Yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa jatkettiin yhteistyötä. Valmennus- ja testausopin opiskelijat suorittivat Keski-Suomen Liikunnalla opetusharjoittelua ja järjestivät teemakoulutuksia. Vuoden 2012 teemoina olivat lasten ja nuorten kestävyysharjoittelu ja valmentajan vuorovaikutustaidot.

I-tason koulutuksissa valmisteltiin Keski-Suomen Liikunnan toimintatapaa toteuttaa aluejärjestöjen yhteistä VOK-hanketta. Lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä osallistui alueiden yhteisiin VOK tilaisuuksiin. Valtakunnalliseen VOK kouluttajakoulutukseen osallistuivat seurakehittäjä Laura Härkönen, aikuisliikunnan kehittäjä Jyrki Saarela ja lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä Jouni Vatanen.

5.3. Kouluympäristön liikunta

Vuoden 2012 aikana toteutettiin Keski-Suomen Liikunnan ja Keski-Suomen Urheiluakatemian yhteinen kuntakierros Hankasalmelle, Äänekoskelle, Keuruulle, Laukaaseen, Saarijärvelle, Jämsään ja Viitasaarelle. Kierroksen aikana tavattiin kuntien sivistystoimenjohtajia, koulujen rehtoreita, KLL:n yhdysopettajia sekä liikunnanopettajia. Kierroksen aikana käytiin keskustelu lasten liikunnassa tapahtuneista muutoksista sekä esiteltiin Keski-Suomen Liikunnan koulutustarjonta kouluille sekä Keski-Suomen Urheiluakatemian toimintaa.

Osana Liikkuva koulu hanketta lasten liikuntakerhon ohjaajakoulutukset toteutettiin Saarijärvellä ja Uuraisilla.

Syksyllä toteutettiin välituntiliikuntaa edistävä Välkkärikampanja. Välkkäri – välituntiliikuntaohjaajakoulutukset järjestettiin Vaajakummun, Petäjaveden, Lohikosken, Sydän-Laukaan, Kyyjärven, Hankasalmen ja Palokan kouluilla.

Puuppolan koululla järjestettiin koko koulun yhteinen liikuntapäivä.

5.4. Lasten ja nuorten liikunnan tapahtumat 2012

Aika	Paikka	Tilaisuus	Osallistujamäärä
13.1.	Jyväskylä	Parkour Akatemian ohjaajakoulutus	28
19. ja 24.1.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Luhtisen päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	29
23.,24. ja 26.1.	Uurainen	Liikuntakerhon ohjaajakoulutus	28
2.2.	Laukaa	Liikuntataitojen oppiminen ja taitoharjoittelu	44
7.2.	Jyväskylä	Lasten ja nuorten kestävyysharjoittelu	21
9. ja 14.2.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Huhtarinteen päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	25
16.2.	Jyväskylä	Jyväskylän Taitoluisteluseuran sinettiauditointi	8
21.2.	Keuruu	Lasten ja nuorten kestävyysharjoittelu	17
10.4.	Keuruu	Keuruun Naisvoimistelijoiden sinettiauditointi	5

11.4.	Vaajakoski	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	20
12.4.	Uurainen	Juoksijailta	28
19.4.	Jyväskylä	Jyväskylän Pyöräilyseuran ohjaajakoulutus	12
26.4.	Jyväskylä	Luento lasten liikunnasta nuorten toimijoiden menetelmäpäivässä	12
26.4.	Tikkakoski	Juoksijailta	20
2.5. ja 9.5.	Jyväskylä	Esiopetusta liikunnan keinoin	14
9. ja 10.5.	Jyväskylä	Lapsilähtöinen liikunta	21
10.5. ja 13.8.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Tikan päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	15
18.5.	Jyväskylä	Liikettä pihaleikkeihin	23
26.5.	Hankasalmi	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	25
23.8.	Jyväskylä	Lasten liikunta nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan työssä	12
23.8.	Keuruu	Keuruun Kisailijat (suunnistus) sinettiauditointi	7
13. ja 18.9.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Kotimäen päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	15
17.9.	Jyväskylä	Jyväskylän Rugby seura ohjaajakoulutus	10
20. ja 25.9.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Tikkalan päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	25
21.9.	Petäjävesi	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	11
24.9.	Jyväskylä	Urheilijan ravintokoulutus (Jigotai)	28
24. ja 26.9.	Saarijärvi	Liikuntakerhon ohjaajakoulutus	9
26.9.	Jyväskylä	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	20
27.9. ja 2.10.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Tammirinteen päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	18
27.9.	Laukaa	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	20
5.10.	Hankasalmi	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	11
8.10.	Kyyjärvi	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	12
25. ja 30.10.	Jyväskylä	Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen (Nenäinniemen päiväkot) liikuntasuosituksien käytäntöön koulutus	12
6.11.	Palokka	Välkkäri – välituntiliikunnanohjaajakoulutus	20
13.11.	Jyväskylä	Kensun ohjaajakoulutus	8
20.11.	Jyväskylä	Kensun vanhempain ilta	8
27.11.	Mänttä	Tapahtumatuottajakoulutus	12
27.11.	Jyväskylä	Tepikan sinettiauditointi	8
4.12.	Jyväskylä	Puuppolan koulun liikuntapäivä	130
Yhteensä			779

6. Seuratoiminta

Tavoite

Tavoitteena on keskisuomalaisten urheiluseurojen hyvinvointi ja mahdollisuus vastata paikallisen liikuntatoiminnan tarpeisiin.

Seurapalvelu toimialan kohderyhmänä ovat erityisesti seurojen hallitusten jäsenet, hallinnolliset työntekijät ja muut seuratoimintaa organisoivat toimihenkilöt. Keski-Suomen Liikunnan Seurakehittäjä konsultoi, kouluttaa, vetää kehitysprosesseja, toteuttaa työnohjausta sekä järjestää seminaareja, tapaamisia ja koulutuksia urheiluseurojen tarpeiden ja toiveiden pohjalta.

Vuoden 2012 painopistealueena oli seurojen kokonaisvaltainen kehittäminen, seurojen omat kehitysprosessit sekä päätoimisten työntekijöiden auttaminen.

Toteutus

6.1. Seurakehitysprosessit

Seurakehitysprosesseja oli kahden tyyppisiä: Yhden seuran oma prosessi tai useamman saman lajin seuran yhteinen prosessi.

Kehitysprosesseissa tehtiin mm. seuran lähtötilanteen kartoitus, kehityssuunnitelma, tulevaisuuden visio, strategia, valittiin painopistealue, paneuduttiin taloushallinnon ja -suunnittelun kehittämiseen, luotiin toimintakäsikirja, rakennettiin seuran viestintäsuunnitelma, paneuduttiin seuratoimijoiden toimenkuvien kirkastamiseen ja suunniteltiin päätoimisen työntekijän palkkaamista seuraan.

Vuonna 2011 alkaneet seurakehitysprosessit joita jatkettiin vuonna 2012: Team LKP, Keuruun Kisailijat Hiihtojaosto, Blackbirds United, SBO, Lehmo Balls, FBC Dux, Steelers JSB ja SB-Pro.

Vuoden aikana aloitettiin kehitysprosessi seuraavien seurojen kanssa: Muuramen Syke, Kensu ja Jyväskylän Kiri. Lisäksi olimme mukana Suomen Palloliiton seurojen kehitysprosessin aloitustilaisuudessa 4.12. Tampereella, osallistujia 75 henkilöä.

Kehitystyötä tehtiin lisäksi Sinettiauditointi -tilaisuuksissa seuraavissa seuroissa: Jyväslentis, Tikkakosken Tikka, Pihtiputaan Ploki ja Saarijärven Pullistus ja Suunta Jyväskylä.

Näissä prosesseissa seurakehittäjä on kohdannut vuoden aikana noin 250 eri seuratoimijaa.

6.2. Kehitysilta/päivä

Kehitysilta on yhden seuran suuremman joukon yhteinen tilaisuus jonka aiheet hahmotellaan aina etukäteen seuran hallituksen jäsenten kanssa.

Yksittäisiä tulevaisuusiltoja tai kehityspäiviä järjestettiin Palokan Riento ry:n ja FC Vaajakoski ry:n kanssa.

6.3. Valmentajien työnohjaus

Työnohjaus on oman työn tutkimista, arviointia ja kehittämistä, joka tapahtuu työnohjaajan avulla. Se on työhön, työyhteisöön ja omaan työrooliin liittyvien kysymysten, kokemusten ja tunteiden yhdessä tulkitsemista ja jäsentämistä.

Työnohjauksessa ohjattava pohtii suhdettaan työhönsä. Ohjaaja ja mahdolliset muut osallistujat auttavat ohjattavaa näkemään itsensä ja työnsä entistä tarkemmin ja selvemmin. Työnohjaus on vuorovaikutusta, jossa sekä ohjaaja että ohjattavat oppivat toisiltaan.

JNV:n kanssa jatkettiin valmentajien työnohjausta. Työnohjauskertoja pidettiin vuoden aikana neljä.

6.4. Toiminnallinen seuratuki

Seuratukien jakotilaisuus järjestettiin Jyväskylässä 22.5. Keski-Suomen alueelle myönnettiin 24 seura-hankkeelle Opetus- ja kulttuuriministeriön Veikkausvoittovaroista myöntämää tukea yhteensä 65 500 euroa.

Keski-Suomen tuen saajat olivat:

Huhtasuon Hiihto	2500€	Jyväslentis	2000€
Jigotai	2000€	Keurusseudun Ratsastajat	1000€
Jyväskylän Kenttärheilijat	4000€	Keuruun Seudun Ampujat	1500€
Jyväskylän Tennisseura	1500€	Laukaan Moottorimiehet	2000€
Jyväskylän Voimistelijat	8000€	Laukaan Peurungagolf	1000€
Muuramen Syke	1500€	Palokan Riento	2500€
Muuramen Yritys	3000€	Swimming Jyväskylä	3500€
Vaajakosken Kuuhu	4500€	Flanels	2000€
Hankasalmen Hanka	2000€	Jyväskylän Kiri	4000€
Jyväskylän Jaguars	2000€	Kensu	3000€
Jyväskylä Rugby Club	1000€	Tikkakosken Voimistelu- ja	2500€
Jyväskylän Hiihtoseura	2000€	Liikuntaseura	
Jyväskylän Pesis	6500€		

6.5. Puukoulutukset

Yhdistysten hallituksille pääsääntöisesti kohdennettuja ns. Puukoulutuksia on järjestetty seuraavasti:

Aika	Paikka	Koulutus	Osallistujamäärä
9.2.	Jyväskylä	Päätä Oikein	9
17.3.	Jyväskylä	Hyvä hallinto	32
15.5.	Konnevesi	Hyvä hallinto	11
14.9.	Jyväskylä	Päätä Oikein	26
26.11.	Jämsä	Päätä Oikein	25
		Yhteensä	103

6.6. Muut seurojen toimihenkilökoulutukset:

Aika	Paikka	Koulutus	Osallistujamäärä
11.1.	Jyväskylä	Tyypillisten urheiluvammojen teippaus	21
20.4.	Karstula	Seurakoulutus	12
25.2. ja 26.1.	Laukaa	Järjestyksenvalvojan kertauskoulutus	19
5.9.	Jyväskylä	EA-koulutus valmentajille ja huoltajille	11
19.9.	Jyväskylä	Joukkueenjohtajakoulutus	9
6.11.	Jyväskylä	Joukkueenjohtajakoulutus	6
21.11.	Jyväskylä	Moottoriurheilijoiden EA-koulutus	19
		Yhteensä	97

6.7. Muut seminaarit ja tilaisuudet

Aika	Paikka	Tilaisuus	Osallistujamäärä
26.4.	Jyväskylä	Seuratoiminnan tulevaisuus	25
2.10.	Jämsä	Seurafoorum	32
31.10.	Jyväskylä	Seuratoimijoiden kiitosilta	55
		Yhteensä	112

Keskisuomalaisen seurojen päätoimisten kanssa järjestettiin useita keskustelutilaisuuksia liittyen seuratoiminnan kehittämiseen. Lisäksi Seurakehittäjä veti toisen aluejärjestön koulutuksen Urheiluseuran johtaminen, Lahdessa 13.10.

7. Aikuisten liikunta

Aikuisliikunnan toimialalla työskenteli vuonna 2012 toimialavastaavana aikuisliikunnan kehittäjä – nimikkeellä työfysioterapeutti Jyrki Saarela. Toimintamuotoina tänäkin vuonna ovat olleet verkostotyö, koulutus, KKI –toiminta, kuntiin ja työyhteisöihin kohdistuvat tukipalvelut sekä työyhteisöliikunta yms. tapahtumat. Pääperiaatteena on arki- ja terveys- ja kuntoliikunnan sekä terveellisten elämäntapojen edistäminen niin omatoimisesti kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa toteutettavissa toimenpiteissä. Positiivista imua terveelliseen elämäntapaan pyritään luomaan vuorovaikutuksellisin ja kokemuksellisin keinoin tarjoamalla tietoa ja käytännön liikuntakokemuksia. Verkostotyö painottuu liikuntakentän asiantuntijana toimimiseen.

Tavoitteet

Aikuisliikunnan toimialan tavoitteena oli vuonna 2012 olla apuna maakunnan liikunnan kehittämisessä ja auttaa paikallisia toimijoita terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuvien kuntalaisten aktivoimisessa kullekin henkilölle sopivan liikunnan pariin.

Toteutus

7.1. Koulutus

Aikuisliikunnan toimialan koulutuksia järjestettiin avoimina sekä tilauskoulutuksina. Avoimina koulutuksina toteutui yhteistyössä Kuntoliikuntaliiton kanssa järjestettävistä Liikuttajakoulutuksista 6 kpl, joista 3 perusosaa ja 3 vapaavalintaista. Avoimina koulutuksina järjestettyä virikekoulutusta uudistettiin yhdessä Elina Riihimäen ja Kati Flörchingerin kanssa yhteistyössä toteutettaviksi ”VirikeWorkshopeiksi”. Niitä toteutui 4. Tilauskoulutuksena toteutettiin yhteistyössä JKU:n ja Veteraaniurheiluliiton kanssa 3 + 3 h aikuisten yleisurheilun vertaisohjaajakoulutus sekä Jyväskylän kansalaisopiston VirikeWorkshop. Luentotyyppejä tilaisuuksia oli vuoden varrella JAMK:in oppilaskunnan liikuntatutoreille, Äänekosken ja Laukaan yrittäjien KKI -hankkeille, Jyväskylän sydänpiirille ja JAO:n henkilöstölle sekä työpaja KssHp:n ”eväitä arjen jaksamiseen” –seminaarissa.

7.2. KKI –toiminta

Tänä vuonna isoa KKI tapahtumaa ei ollut vaan alkuvuoden aikana valmisteltiin syksyn Liikkujan Apteekki -seminaarikiertuetta ja oltiin mukana Suomimies -testien pohjalta Likesin tuottaman Kehon kuntoindeksi -ohjelmiston käyttöönotossa. Syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän Ladun ja KKI ohjelman kanssa maakuntaretki maakuntauralle Korpilahden Hangasjärvelle. Tämän lisäksi tehtiin hanketukiarviointeja keväällä ja syksyllä sekä uusien hankkeiden hakijoiden konsultointia. Myös sähköiseen hanketukiarviointiin siirtyminen työllisti hiukan. Aiemmin jo mainittiin yhteistyö Äänekosken ja Laukaan yrittäjien KKI-

hankkeiden kanssa ja Muuramen yrittäjien KKI -hankkeen kanssa oli yhteydenpitoa edelleen. Loppuvuodesta käynnisteltiin toimintaa Liikkujan apteekkien ja Jyväskylän kaupungin kanssa.

7.3. Verkostotyö

Verkostoitumista liittyy KesLin toiminnassa moniin eri yhteyksiin, ja tavoitteena on toimia monialaisissa verkostoissa liikunnan asiantuntijana. Terveyden edistämisen foorumin (TEF) kokoontumiset ovat jatkuneet toimijoiden omatoimisesti kokoon kutsuen, kerran syksyllä ja keväällä. Muita verkostoitumisen foorumeita ovat tarjonneet seminaarit kuten KKI-katselmus, Marttalan avoimet ovet, Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajahanke sekä puolustusvoimien aloite kilokaartitoiminnasta kutsuntaikäisille ja pyöräilyviikon ja Liikkujan viikon valmistelut. SLU-alueiden terveystoiminnan kehittäjät kokoontuivat useasti KKI-ohjelman, Kuntoliikuntaliiton ja SLU:n kutsumana. Uuden liikuntajärjestön strategiaan ja syntyprosessiin päästiin vaikuttamaan mm. yhteissuunnittelupäivillä Seinäjoella.

7.4. Kuntien sekä muiden yhteisöjen tuki ja liikuntatapahtumat

7.4.1. InBody –mittauksia toteutettiin Keski-Suomen Liiton henkilöstölle loppukevästä. Kehonkoostumusta mitattiin Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin henkilökunnalle keskussairaalassa terveystietopiste Palanssin tiloissa keväällä, sekä Ilon viikoilla sairaalan kuntosalilla syksyllä. Lisäksi Työttömien yhdistyksen väkeä mitattiin Matarassa. Liikun koordinoimana, yhteistyössä muiden liikunnan aluejärjestöjen kanssa tehtiin myös liikuntavalmennusta yritysasiakkaalle Eteran pilottihankkeessa.

7.4.2. Henkilöstöliikuntailtapäivä toteutettiin Keuruun kunnalle elokuussa. Mukana toteutuksessa olivat Jyväskylä Jaguars ry ja Jyväskylä Lacrosse club – Queensin ry. Syyskuussa oltiin osatoteuttajana Jyväskylän kaupungin Paussin Paikka -tapahtumassa. Kumppanina toteutuksessa olivat Muuramen Syke ry sekä Jyvä Sulka ry.

7.4.3. Mittava lajikokeilusarja toteutettiin loppuvuodesta Keski-Suomen Sairaalahahviot Oy:lle. Kymmenen eri lajia sisältänyt ”avaimet käteen” -lajikokeilu toteutettiin yhteistyössä alueen seurojen ja muiden palveluntarjoajien kanssa.

7.4.5. Massatapahtumat

Keväällä aikuisliikunnan kehittäjän työpanosta käytettiin Helafiilis -tapahtuman suunnitteluun, organisointiin ja toteutukseen. Mukana tämän tapahtuman toteutuksessa olivat kiinteästi Kirittäret, JJK ja JKU. Helatorstaina Hippoksella toteutettu naisten juoksutapahtuma ja lasten Supertouhula onnistuivat järjestelyiltään hyvin, mutta valitettavasti tavoittivat vain n. 550 osallistujan joukon. Syyskuun alussa koko Keslin organisaatio oli mukana jälleen erinomaisen onnistuneesti, toista kertaa Kuokkalan Graniitissa järjestetyssä Finlandia Marathon -tapahtumassa.

7.5. Hankkeet

Aikuisliikunnan sektorilla 2012 oli vilkas hankevuosi. Keväällä toteutettiin Kylä Kiinnostaa -hankkeen puitteissa kevätkeikaustapahtuma Killerin Raviradalla (n. 150 hlöä) ja toukokuussa Liikuntapeuhula – tapahtuma Korpilahdella (n. 70 hlöä). Keväällä starttasi myös JAMK:n koordinoima TaiLiiku -hanke jossa KesLi on osatoteuttajana, ja osallistujatahoina olivat taiteen ja liikunta-alan toimijoita opettelemassa palvelutuotteiden synnyttämistä. Jyrki Saarela myös osallistui Jyväskylän kaupungin Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnalla -hankkeen toimintaan.

7.6. Opiskelijat

Kevään aikana aikuisliikunnan toimialalla oli harjoittelussa Tytti Alho JAMK:n urheilumarkkinoinnin koulutusohjelmasta. Hänen tehtävänään oli paneutua ja toteuttaa kevään askeleet kampanjan markkinointia sekä osallistua Helafiilis tapahtuman markkinointiin.

8. Tulokset

Toteutuneita koulutuksia aikuisliikunnan toimialalla oli 18.

Aika	Tilaisuus	Osallistujamäärä
24.3.2012	VirikeWorkshop 1	6
29.3.2012	Ksshp Työpaja Eväitä arjen jaksamiseen -seminaarissa	8
10.4.2012	JAMK luento liikuntatuutorit	42
19.4.2012	"Sydän ja Liikunta" luento Sydänpiirille	56
21.4.2012	VirikeWorkshop 2	12
12.5.2012	VirikeWorkshop 3	14
18.9.2012	Aikuisten YU -vertaisohjaajakoulutus 1/2	21
20.9.2012	Liikunta osana arkea Luento Äki KKI -hankkeelle	12
29.-30.9.2012	Liikuttajan perusosat	8
2.10.2012	Aikuisten YU-vertaisohjaajakoulutus 2/2	19
3.10.2012	Lenkkeilyn ABC -luento + lenkki JAO:n henkilöstölle	90
25.10.2012	Ravintoluento Äki KKI -hankkeelle	15
27.10.2012	Ohjaamisen Startti Liikuttajan vapaavalintainen	8
17.11.2012	Liikuttajan vapaavalintainen Ravitsemuksen Startti	8
24.11.2012	Liikuttajan vapaavalintainen Kuntosalin Startti	7
30.11.2012	VirikeWorkshop 2; Vauhtia ja fiilistä	14
	yht.	340

Liikkujan apteekki - tapahtumaan osallistui 54 hlöä. Maakuntaretkellä mukana oli n. 45 luontoliikkuja.

Helafiilis -tapahtumassa pyrittiin samaan liikkeelle sekä aikuisia että lapsia ja tapahtumassa tavoitettiin 550 henkilöä. Helafiilis -tapahtuman yhteydessä terveysliikunta-asiaa saatiin myös mediaan radiohaastatteluiden muodossa, mm. Maalaislääkäri -ohjelmassa. Kuntien sekä työ- ja muiden yhteisöjen tuki ja liikuntatapahtumat tavoittivat tänä vuonna n.580 hlöä.

Verkostoitumista tapahtuu muuallakin kuin seminaarien ja järjestettyjen tapaamisten yhteydessä, joten sellaisten kontaktien määrää on vaikea määritellä, mutta selkeitä ”verkostoitumistilaisuuksia” oli n. kaksikymmentä.

8. Tapahtumat

Vuoden 2012 aikana Keski-Suomen Liikunta ry järjesti kolme maakunnallista tapahtumaa: Keski-Suomen Urheilujuhlan, Lasten KESLI-liikuntaleirin ja Finlandia Marathonin (yhdessä JKU:n kanssa). Maakunnallisten tapahtumien toteuttamiseen osallistui koko KesLin henkilökunta.

8.1 Keski-Suomen Urheilujuhla 28.1.2012

Vuosittaisessa Keski-Suomen Urheilujuhlassa valittiin vuoden keskisuomalainen urheilija sekä muita urheilun ja liikunnan sektorilla kunnostautuneita henkilöitä ja urheiluseuroja. Vuoden 2012 Keski-Suomen Urheilujuhla järjestettiin yhteistyössä Keskimään, Keski-Suomen Osuuspankin, Keski-Suomen Liiton sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa tammikuun 28. päivä Aalto-salissa, Jyväskylässä. Juhlassa myös kunnat ja lajiliitot palkitsivat omia ihmisiään tai tapahtumiaan. Juhla keräsi yhteen maakunnan urheilijat, asiantuntijat ja päätöksentekijät. Illan juonsi Jukka Laaksonen.

8.2 KESLI-liikuntaleiri

KESLI-liikuntaleiri on vuosittain järjestettävä monilajileiri, jonka avulla pyritään innostamaan keskisuomalaisia lapsia liikunnan pariin. Tavoitteena on tarjota 10-12 -vuotiaille lapsille elämyksellinen, vauhdikas ja iloinen täysihoitoleiri. Vuoden 2012 leiri järjestettiin Petäjävedellä 4.-8.6. Leirillä lapset pääsivät kokeilemaan frisbeegolfia, golfia, jalkapalloa, judoa, lentopalloa, melontaa, salibandyä, tanssia, telinevoimistelua, tennistä ja yleisurheilua.

Leirille osallistui 203 lasta.

Päävastuu leirin toteutuksesta oli seurakehittäjällä. Lisäksi KesLin henkilökunnasta Mira Autio toimi leirin turvallisuuspäällikkönä. Leiripäälliköt ja ohjaajat (24 kpl) olivat liikunnan ammattilaisia, liikunnanopettajiksi, liikunnanohjaajiksi tai liikuntaneuvojiksi valmistuvia opiskelijoita sekä koulutettuja seurojen ohjaajia.

Leirin pääyhteistyökumppanina oli jälleen Keskimaa. Toisena yritysyhteistyökumppanina oli Keski-Suomen Osuuspankki. Merkittävä uusi toiminnallinen yhteistyökumppani oli VAU ry.

Leiri sujui järjestäjien kannalta upeasti. Leiripäälliköt ja ohjaajat hoitivat työnsä erinomaisesti. Leirillä vältyttiin suurilta onnettomuuksilta. Erityistä tukea tarvitsevia lapsia oli leirillä selkeästi enemmän kuin edellisinä vuosina mikä oli todellinen onnistuminen leirijärjestelyissä.

8.3 Finlandia Marathon

Yhteistyössä Jyväskylän Kenttäurheilijoiden kanssa järjestetyille Finlandia Marathonille osallistui 2.800 ilmoittautunutta juoksijaa. Kilpailukeskus sijaitsi jälleen Kuokkalan Graniitissa. Uutena matkana oli Finlandia Kymppi (10 km), joka mitattiin samalle reitille maratonin ja puolimaratonin kanssa. Finlandia Marathonin yhteydessä juostiin myös ns. Musamaraton, joka järjestettiin yhteistyössä Teoston kanssa.

Finlandia Marathonin talkoohenkilöstön hankinnassa olivat apuna mm. Jyväskylän Latu, Harjun Urheilijat, Suunta Jyväskylä ja Jyväskylän Lions klubi. Marathonin järjestämiseen osallistuu yli 30 toiminnallista ja taloudellista yhteistyötahoa.

9. Hankkeet

Tavoite

Hanketoiminnan tavoitteena on kehittää uusia toimintamuotoja ja -malleja, jotka tukevat Keski-Suomen Liikunnan perustoimintaa.

Toteutus

9.1. Kylä Kiinnostaa – uutta liikettä kyliin –kehittämishanke

Keski-Suomen Liikunta ry oli osatoteuttajana Jyväsräi ry:n hallinnoimassa kehittämishankkeessa. Hankkeen tavoitteena oli madaltaa kyläyhdistysten kynnystä kyläsuunnitelmien ja muiden kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseen. Yhdistysten ei tarvitse pyörittää hankkeeseen liittyvää hallinnointia, vaan ne voivat osallistua itselleen tärkeiksi kokemiinsa tehtäviin.

Hankkeen aikana mm. toteutettiin liikuntatapahtumia, laadittiin kyläsuunnitelmia sekä toteutettiin toimintakäsikirjat Team LKP:lle sekä Muuramen Syke ry:lle.

9.2. Keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun strategia -hanke

Keski-Suomen Liikunta toteutti Keski-Suomen liikunnan ja urheilun strategian ajalla 1.6.2011-31.5.2012. Strategiatyön hankekoordinaattorina toimi LiTM Johanna Manninen.

Strategissa päädyttiin neljään eri tavoitteeseen:

1. HYVÄÄ FIILISTÄ JA ITSENSÄ VOITTAMISTA
2. OLOSUHTEISTA POTKUA LIIKUNTAAN
3. MENESTYSTARINOITA JA TÄHTIHETKIÄ
4. LIIKUNNAN ÄÄNI KUULUVIIN

Keski-Suomen Liikunta jalkauttaa strategiaa vuoden 2013 aikana keskisuomalaisiin kuntiin.

9.3. Taiteesta ja liikunnasta hyvinvointia –hanke

Hankkeen päätavoitteena on rakentaa taide- ja liikuntalähtöisiä työelämää kehittäviä palveluja ja toimintamalleja, jotka vahvistavat kolmannen sektorin toimijoiden ja pk-yritysten osaamista sekä synnyttävät uusia työpaikkoja. Hankkeessa on mukana sekä kulttuuri- että liikuntaorganisaatioita, joita autetaan tuotteistamaan omia hyvinvointipalvelujaan. Hanke jatkuu vuonna 2013.

9.4. Keski-Suomi liikunnan ja urheilun huippumaakunta –rakenneselvityshanke

Hanketta hallinnoi Jyväskylän Ammattikorkeakoulu. Keski-Suomen Liikunta, Jyväskylän yliopisto sekä KIHU ovat hankkeessa osatoteuttajina. Hankkeessa selvitetään koko maakunnan liikunta- ja urheilutoimialan talouden volyyymi, toimijoiden rakenteet ja resurssit sekä tehdään tarvittavat osaamiskartoitukset toimijoille kehittämistoimenpiteiden pohjaksi. Hanke jatkuu vuonna 2013.

10. Talous

Vuoden taloudellinen tulos oli - 7 627,34 €. Negatiivisesta tuloksesta huolimatta Keski-Suomen Liikunta ry:n talous on vakaalla pohjalla, mikä takaa jatkossakin pitkäjänteisen toiminnan suunnittelun.